

ДОБРУДЖА

Органъ на централния добруджански народен съветъ

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по споразумение.

Адресъ:

в. „ДОБРУДЖА“ — плочетъ „Черна Джамия“ № 5.

Излиза сряда и събота.

Ръководи не се връщатъ.

БОНАМЕНТЪ:

България год. 20 л.
в. м. 12 л.
странство 40 л.

Монѣ брой 20 стат.

Телефонъ № 158.

Свободната търговия по Дунава и Добруджа.

При опрѣдѣлянето на бѣлащата на Добруджа, безъ друго, ще има значително влияние единъ важенъ въпросъ, — какъ да установи най-удобния за международната търговия режимъ на дунавскитѣ устия, и въобще — режимъ на плаването по долния Дунавъ.

Съсѣмъ не считаме, че въ нѣкъда рѣда може да се обхване или тоя въпросъ отъ капитална гледище. Искаме само да посочимъ една опасностъ, която владѣнието на двата брѣга на Дунава отъ една и да държава създава за пълната свобода на международната търговия и тази първоразрядна търговска артерия.

Свободата на плаването по Дунава е предметъ на множество дипломатически прѣговори, съвѣщания, конвенции, че дори и на войни. Ромѣнскитѣ историци г. Йорга по-малко, че Народъ, който е достигналъ единъ брѣгъ на Дунава, стрѣми да простре своята власт и върху другия брѣгъ, за да използва за своя облагитѣ отъ търговията по благодатна рѣка. Борби за владѣнието на търговията по Дунава и това стрѣмѣжъ да се използватъ таята, за да се влияе върху търговската обмѣна, сж отбѣлзани многократно. За да се отстрани давнието, което чрѣзъ владѣнието на двата дунавски брѣга отъ Рени и устието на рѣката Русия указва върху австрийската и германската търговия съ Изтокъ. Парижскитѣ договори отъ 1856 г. даде южна Бѣлбия на Ромѣния.

Съперничитѣ отъ миналия вѣкъ прѣдимство по Дунава днесъ ги на сцената. На тѣхно мѣсто, дѣе, се издигна една държава, която повече изправя глава. Настанена въ европейскитѣ сили на устието на Дунава и създадена като обединено общество за защита на единъ общоевропейски интересъ — така Когалчану обосноваваше излизането на ромѣния на Черно море, отстъпването на Добруджа, че дори и осигуряването съществуването на стра-та — настанена за да отстрани изключителното и подавялюще влияние на Русия или на Австрия, — тя (Ромѣния) започна да става една опасностъ за свободата на Дунава.

Подъ опека на принципитѣ, възникнати отъ Парижкия и Берлински договори, тя постепенно си завоюва местото на равноправенъ членъ въ европейската дунавска комисиия, но не е задоволи съ тази роля. Като използваше умѣло прѣдъ Австро-Унгария и Германия ролята, която би могла да играе за да спре стрѣмѣжа на Русия къмъ югъ, — тя, латинската държава, ръководена отъ германски агенти, — Ромѣния успѣ да си извоюва равни права съ Австро-

Унгария и да отстрани нейната хегемония*).

Отъ тогава една мисълъ си пробива настойчиво пътъ въ ромѣнскитѣ мѣродавни срѣди и все повече намира изразъ не само въ изявления, но и въ практични прѣдприятия. Това е мисълъта за изключителното право, което трѣбва да има Ромѣния да урежда и ръководи плаването, полицията и плавателността на долния Дунавъ и неговитѣ устия.

Владѣнието на единия брѣгъ на Дунава, споредъ г. Йорга, вече създава стремежъ да се владѣятъ и двата брѣга. А отъ 1878 г. до 1913 Ромѣния владѣе двата брѣга по едно протежение на рѣката отъ Силистра до Азаклъу, срѣщу Галацъ. Това изключително владѣние създава стремежението, щото Ромѣния да си обезпечи едно привилегировано положение и да изключи другитѣ страни отъ търговията на долния Дунавъ. То въстрѣчи една империалистична и дори завоевателна политика и допринесе за намѣсата на Ромѣния въ войната отъ 1913, за да завземе южна Добруджа. Тази нова територия означаваше простирание на изключителното господство на Ромѣния върху още една частъ отъ Дунава. Идеята за изключителното ползуване отъ Дунава, идеята за прѣвърщане на Дунава въ териториална ромѣнска рѣка получи по тоя начинъ една нова подхрана и се разви още по-болезнено. Трескаво се заработи за завладяване търговията по цѣлия доленъ Дунавъ.

Войната спрѣ за известно време тоя империалистиченъ стремежъ. Но ето, че той се проявява наново и върху него теоритизира въ редица статии, печатани въ в. „Универсулъ“, едно висше военно лице отъ ромѣнската флота. Ние съжаляваме, че отъ тия редица статии, печатани въ „Универсулъ“, успѣхме да видимъ едва два, но и тѣ сж довольно поучителни.

Авторътъ, командантъ Йонеску, се оплаква, че режимътъ, който Съглашението установява за Дунава, третира Ромѣния въ нейния териториаленъ Дунавъ като всѣка друга държава отъ свѣта. Отъ това, което четемъ, струва ни се, че не ще има повече права отъ португалци и китаици. Това довежда автора до тѣжни размисления. „Въ най-тежкитѣ

*) Вижъ разкритието, което покойниятъ Titu Maiorescu прави въ своитѣ Discursuri parlamentare, т. III, стр. 39 за ловкостта, съ която П. Карлъ, ромѣнски пълномощенъ министъръ въ Виена прѣзъ есенъта на 1882 г., като изтънявалъ на австро-унагарския министъръ графъ Калноки и на германския посланикъ въ Виена, князъ Ройсъ, общността на интереси въ източната политика на монархията, на империята и на Ромѣния, е успѣлъ да подготви пътя, щото Австро-Унгария сама да се откаже на 15 септ. 1883 г. отъ правилника за уреждане плаването и полицията по долния Дунавъ, който осигурявалъ първенството ѝ.

врѣмена се казваше: горко на побѣденитѣ, а днесъ за прѣвъ пътъ се казва: горко на побѣдителя. Разисква се за Дунава, щето устие въ долната и срѣдния части е наша териториална собственостъ, и ние нѣмаме право да разискваме, наредъ съ другитѣ, сжлбата на нашата жизнена артерия“. По-нататъкъ става още по-интересно.

„Дунавъ ще бѣде международенъ. Други иматъ право (знае се, кои сж тѣи други, бѣл. ред. „Добръ“) да се настаняватъ на Дунава, като у дома си, да създадатъitrustъ. Дунавъ отъ Браила на горѣ не може и не трѣбва да бѣде международенъ. Край-бръжнитѣ народи, единствени, безъ нѣкаква чужда намѣса, сж свободни да установятъ по доброволно съгласие положението, което да не уврѣжда никого.

„Устията на Дунава сж наша собственостъ безъ никакво разискване, както и устията на Рейнъ, Мъова и Еско (до сега) сж на Холандия“.

Авторътъ прѣминава на въпроса за „Европейската дунавска комисиия“ и счита, че тя е била създадена отъ Европа за да попрѣчи на руситѣ да завзематъ дѣлтата. Сега тая комисиия е ненужна. „Днесъ руситѣ вече ги нѣма... Днесъ сме сами и никаква опасностъ не ни застрашава. Комисиията нѣма вече никаква роля и всичко се свежда до една техническа служба, която Ромѣния може много добръ да поддържа. Следователно, не допускаме, щото една комисиия отъ чужди държави да прави въ Ромѣния това, което не прави нито въ една друга държава на свѣта, нито даже въ Суезкия каналъ, построенъ съ международенъ капиталъ“. И, слѣдъ като повдига въпросъ за дунавскитѣ острови и иска, щото Ромѣния да наложи въ Парижъ една ревизия на въпроса за дунавската граница между Ромѣния и България, като тая граница да не бѣде плавателния талвегъ, а дѣсниятъ брѣгъ на рѣката, авторътъ заключава съсѣмъ неочаквано, че „интернационализирането на Дунава, вземането въ владѣние на дѣлтата отъ автократитѣ на Европа и даденитѣ на славянскитѣ държави прѣимущества нарушаватъ принципитѣ на Уилсона“.

Отъ четиредесетъ години Ромѣния владѣе, по известно протежение, двата брѣга на долни Дунавъ, а сегашната война за сега ѝ осигурява владѣнието и на самитѣ дунавски устия. Това прави, щото дори и хора съ официално положение да говорятъ за Дунава като за изключително ромѣнска рѣка. А принципа за международността на плаването по Дунава и за свободата на търгуването по него за всички народи има задъ себе си повече отъ вѣковна бурна и богата история. Прѣдъ тоя здравъ и общополезенъ принципъ, империалистичнитѣ стремежи на една държава, която я да е тя, трѣбва да отстъпятъ, и да бѣдатъ отстранени.

А за да изчезнатъ тия империалистични домогвания, най-сигурното срѣдство е, Ромѣния да не владѣе и двата брѣга на рѣката, което би създавало винаги у нея илюзията, че рѣката е нейна собственостъ. Тази мисълъ датира отъ когато Ромѣния, въ силата на размѣната, наложена отъ Берлинския конгресъ, владѣе двата дунавски брѣга. Тя ще изчезне щомъ нато единиятъ брѣгъ си остане ромѣнски, а другиятъ бѣде въвѣрнатъ на България.

По тоя начинъ опасността за свободното плаване и свободната търговия по Дунава ще бѣде отстранена и новъ тласъкъ ще се създаде за търговското сървенуване на всички народи по широкия воденъ пътъ.

Саксонцитѣ отъ Трансилванія си намѣрили белата.

Трансилванскитѣ ромѣнски вѣстникъ „Патрия“, както и повечето други ромѣнски вѣстници, сж възмутени за гдѣто саксонцитѣ (сашини) отъ Трансилванія сж отправили до Парижката конференция искание да се зачетатъ тѣхнитѣ права на национално меншество, като имъ се гарантира известно самоуправление. „Патрия“ пита съ тоя на агентъ отъ тайната полиция:

1) Кой е направилъ исканието; 2) кога; 3) по какви съображения и 4) какво е искано собствено. „Саксонцитѣ“ пише по тоя поводъ въ „Дация“, се ползуваха съ внимание и благоволение отъ страна на ромѣнитѣ. И сега да работятъ тайно противъ ромѣнитѣ и противъ Ромѣния? Саксонскитѣ националенъ съветъ е длъженъ да говори и да обясни!“

Да защитява себе си и да иска правото да съществува като народностъ, — това въ очитѣ на ромѣнитѣ значи да работи противъ Ромѣния и противъ ромѣнизма!...

Плѣненъ болшевишки корабъ отъ ромѣнитѣ.

Споредъ ромѣнскитѣ вѣстници, ромѣнската флота плѣнила при устието на Днестъръ и довела въ Сулина единъ корабъ, натоваренъ съ голѣмо количество провизии, принадлежащъ на рускитѣ болшевики.

Ромѣнскитѣ архиви въ Кюстенджа.

Една кореспонденция отъ Кюстенджа до в. „Адевъруль“ пише, че въ Кюстенджа, прѣзъ врѣмето на „неприятелската“ окупация и по заповѣлъ на българското коменданство, сж били унищожени всички архиви на окръжния сждъ, апелативния и мировото сдилище.

Това е чиста измислица. Архивата на апелативния сждъ и частъ отъ тази на окръжния е била изнесена отъ ромѣнскитѣ власти при изпрезването на града, а тази на мировото сдилище и на окръжния сждъ сж били поставени въ помѣщенieto, което при окупацията е било заето отъ „Икономическия шабъ“ на германското военное етапно управление въ Добруджа. Ако нѣщо е загубено или унищожено, не може да се говори за българското коменданство, което не е имало никаква власт и намѣса въ казаното помѣщение.

ЖИВОТЪТЪ ВЪ ДОБРУДЖА

Балчишка околия.

Съобщаватъ отъ Балчишко:

На 10 юли т. г. шефътъ на Дюванъ-ювасската община е извикал въ секцията си жителитъ отъ село Гурково: Иванъ Керчевъ, Димитръ Ив. Ялжовски, Стоянъ Ив. Катранджийски, Колю Джилановъ и свещеника отъ сжщото село и ги поканва да подпишатъ, като прѣдставители на село Гурково едно заявление, че тѣ настоятелно искатъ да останатъ подъ ромжиско управление и че непоносимъ е билъ за тѣхъ живота подъ българското управление, че се увѣрили прѣзъ периода 1913—1916 г., какво единствената правова държава е била Ромжния. Първитъ трима, известни отъ по-рано като добри платени агенти на ромжиската администрация, сж подписали веднага безъ протестъ. Джиляновъ е отказалъ, но билъ принуденъ да подпише. Когато идва реда на свещеника, той отказалъ най-категорично, като е заявилъ, че не може да направи подобна работа. Въ тоя моментъ звънецътъ издрънкава, явяватъ се двама въоръжени жандарми. Свещеникътъ е билъ заплашенъ съ оръжие да подпише. Почтенниятъ старецъ при подписването е оросилъ съ слъзи заявлението.

На 29 юни т. г. жандарми почти отъ цѣлата околия сж блокирали селото Гурково, стрѣляли изъ селото и при тая стрѣлба е убитъ коня на Атанасъ Златевъ. Слѣдъ това събрали сж агента и пилета отъ селото и си заминали. Това се прави на с. Гурково, защото сж се противопоставили на настаняването на ромжиската учителка тамъ.

На 27 юни общинскиятъ кметъ Тиркулеску отива въ с. Насуфъ-паша и взема по единъ шиникъ отъ Петръ Д. Паличоровъ и Руско Д. Паличоровъ, като го заплаща по 10 лева шиника, когато пазарната му цѣна е 50—60 л. шиника. Сжщиятъ е искалъ отъ жителъ на село Елибе, Петръ Михалевъ, да му даде жито, но той отказалъ, за което кметътъ го заплашилъ, че ще го изпрати въ Добричъ, защото въ него имало трѣски за дѣлане. Отъ сжщото лице, което е притежател само на 10 овце, е искалъ 10 килограма вълна, но и тя не му е дадена. На сжщата дата въ село Ириджа отъ жителя Недѣлко Ивановъ взема единъ шиникъ жито, което заплатилъ 10 лева. Отъ жителя на сжщото село Стоянъ Еневъ е искалъ да му се даде жито, вълна, сирене. Най-послѣ дадено му било единъ килограмъ сирене.

— На 29 юни шефътъ на жандармитъ отъ с. Гаргалъкъ, конвоирайки съ двама жандарми едни цигани за гр. Кюстенджа, е миналъ прѣзъ село Елибе и искалъ отъ кметския намѣстникъ (делегата) на това село Христо Василевъ да му даде 2 коня за езда. Понеже конетъ на Жеко Ивановъ не сж били дома, а на паша, шефътъ е почиталъ да гони всички, за да ги застави да намѣрятъ конетъ и сж приклада на пушката си е нанесълъ побой на жената на Жеко Ивановъ, 55-годишна жена, и на сила сж били взети два коня, съ които е заминалъ за Кюстенджа. До втори того конетъ не сж били върнати.

Шабленска община.

На 29 юни н. г. четири души жандарми отъ шабленската жандармейска секция сж отишли въ Ялж-ючъ-орманъ и почватъ да събиратъ населението да го откаратъ въ с. Шабла, да му връчватъ избирателни карти, вслѣдствие на което повечето селени се разбѣгали по околнитъ села и нивитъ.

Каварненска община.

На 30 юни каварненската полиция е затворила и откарала въ гр. Добричъ каварненеца Петръ Христовъ, за да бжде съденъ, подъ прѣдлогъ, че билъ ходилъ въ Варна.

Тулчанска околия.

Съобщаватъ отъ Тулча:

На 24 февруари ст. стилъ т. годи на жителъ на с. Журиловка, Кон-

радъ Барановъ, 36-годишенъ, липованинъ, по занятие рибаръ, единъ отъ най-заможнитъ жители на селото, бива арестуванъ въ жандармската секция. Взелъ е участие въ добруджанскитъ събори. Въ втория съборъ, той бжде делегатъ отъ Журиловка. Разбира се, това не се харесва на ромжнитъ и тѣ постѣгатъ върху него. Но самитъ ромжни виждатъ, че не е право, дѣто арестува Баранова, като делегатъ и скриватъ друго. Той бива прѣслѣдванъ едва ли не като разбойникъ, че е обиралъ ромжиско население, което е най-нагла лъжа. Съ него наедно бива арестуванъ и братъ му Стефанъ Барановъ, 30 год. Арестува го, че билъ кметъ въ българско управление. Въ сжщностъ, кметъ въ Журиловка прѣзъ врѣме на българското управление бжде друго лице, по народностъ българинъ. Но иначе, какъ ще оскубятъ човѣка, ако не го обвинятъ за нѣщо и известно врѣме малтретиратъ? На другия денъ слѣдъ арестуването имъ, братята били изпратени отъ секция на секция за Тулча и по пѣтя смазани отъ бой. Най-послѣ, слѣдъ петъ-дневно пктуване, пълно съ мжки и изтезание, тѣ стигатъ въ Тулча и били арестувани въ компания де жандарми. Подложени били на мжчения, каквито срѣщаме прѣзъ врѣме на инквизицията. Баща имъ Иванъ Барановъ и женитъ имъ отиватъ въ Тулча и прѣскали голѣми суми, за да ги освободятъ. Но нека рушветчийството оставиме, на страна, — има друго много безобразно. Шефътъ на компания де жандарми, нѣкакъвъ сж жандармейски офицеръ, отива до тамъ, че прѣдлага, като условие за освобождението, освѣтъ другото, да изнасятъ женитъ имъ. Това възмушава нещастнитъ жени и тѣ се оплакватъ на френския комендантъ въ Тулча. Тѣ излагатъ подробно работата на коменданта. На коменданта било съобщено и условieto, което господинъ шефътъ на компания де жандарми поставя, за да ги освободи. Благородниятъ, французинъ дълбоко се възмутилъ отъ всичко това и дава заповѣдъ да бждатъ освободени, защото въ противенъ случай неговитъ войници ще разбиятъ вратитъ и ще ги освободятъ. Ромжнитъ, безъ да губятъ врѣме, още прѣзъ сжщата нощъ ги прѣкарватъ отатъкъ, въ Ромжния и отговарятъ, че сж арестувани като разбойници. Въ Тулча сж стояли всичко 15 дни. Въ гара Бужоръ били раздѣлени. Конрадъ Барановъ е билъ отправенъ за Кишеневъ, а братъ му Стефанъ билъ изпратенъ за Васлуй. Пктуването имъ е било съпроводено съ най-голѣми изтезания. Рцѣтѣ имъ сж били вързани съ синджирѣ. Нѣкждѣ и краката имъ вързали въ окови, а нѣкждѣ пѣкъ съ синджиръ ги опасвали и прѣзъ кръста. Така до пристигането си въ Кишеневъ Конрадъ е пктувалъ съ желѣза на рцѣтѣ и краката си. Въ Васлуй по-малкия братъ, когото обвинявали, че ужъ билъ кметъ въ Журиловка за да бжде ограбенъ, сполучва да се освободи, като телеграфира на жена си да извади отъ общинското управление удостоверение, че той дѣствително не е билъ кметъ. Това удостоверение жена му го е откупила съ 1500 лева. Тогава той билъ освободенъ, но обвинението, че е разбойничествува въ още не паднало. Когато го повикатъ трѣбва да се яви прѣдъ сжла. Обвинителитъ на братята, до колкото е известно, сж *Маринъ Димитрашкю*, *Флоаре Раду*, нѣкой си *Жеоржеску* и двама други.

Въ Кишеневъ Конрадъ билъ арестуванъ въ 5-а интендантска рота (Компания 5-а де субститенца). Жена му нищо не знала за него и отива да го търси. Намира го въ тая рота. Дала малко хайверъ, туй онуй и командирътъ на ротата, капитанъ Томеску, възползуванъ отъ случая, че ротата му ще бжде прѣмѣстена въ Черна-Вода, попитва въ куртемарцияла какво да прави съ Конрада, да го вземе съ ротата си, или да го пусне. Томеску направилъ

всичко отъ своя страна и освобождава Конрада. Това било на 10 май. Ротата обаче останала въ Кишеневъ. Слѣдъ известно врѣме книгата стигатъ въ куртемарцияла и той бива повиканъ. Явява се тамъ, стоялъ 10 дни, слѣдъ което получава на 14 юни билетъ да се върне въ село. Отъ разпитъ, който му е билъ направенъ, ясно останало, че е невиненъ, но пакъ дѣлото не е прѣкратено. Билета му билъ даденъ отъ замѣстникъ кралския комисаръ, поручикъ *Г. Кристодореску*.

Когато билъ пуснатъ Стефанъ, а Конрадъ билъ още въ Бесарабия. въ Кишеневъ, единъ отъ обвинителитъ — *Маринъ Димитрашкю* праща писмо до жената на Конрада. Писмото е било написано като че ли Конрадъ го праща на жена си и въ него се съдѣта тя да моли Димитрашкю дано бжде освободенъ. Димитрашкю не знаелъ кждѣ точно се намира Конрадъ именно и като мѣстопрѣбиваване поставя „Бесарабия“. Отъ езика на писмото жената на Конрада разбрала играта. Писмото е било изпратено отъ Бабадагъ. Отъ начина на изразяването станало много ясно, че писмото не е отъ Конрада. Защо Димитрашкю е направилъ това, е понятно. Цѣльта е ясна: ограбване. Въ селото ромжнитъ не прѣставатъ да разбойничествуватъ. Покжщината на Конрадовъ е била разграбена.

Добришка околия.

На 27 юни н. год. въ с. Кара-Мурадъ, Добришко, е имало една ромжиска комисиия, състояща се отъ *нотара Бусинокъ* и замѣстникъ-кмета на Сръдно-Чамурлийската община *Карани Мехмедовъ* *Джизъ Алпезъ*, за прѣвърка на добитѣка. На *Вълко Тодоровъ*, който до 24 априлъ т. г. бѣ кметъ въ сжщата община, а сега живущъ въ с. Коркутъ, Варненско, като бѣжанецъ, му взели четири вола, които билъ купилъ съ редовни интелепски билети отъ *Ивъ Моллаовъ* и *Вели Ислямовъ*, жители отъ с. Голѣмо-Чамурлий, сжщата община, като ги откарватъ въ общината. На другия денъ прѣдлагатъ на бащата на *Вълча* — *Тодоръ Вълковъ* да внесе 6000 лева, за да може да си вземе воловетъ назадъ. Но *Вълковъ* нѣмалъ толкова пари и най-послѣ срѣщу 2000 л. воловетъ били освободени.

На *Анастасъ Христовъ*, пакъ отъ с. Кара-Мурадъ, тоже бѣжанецъ и живущъ въ с. Коркутъ (Варненско), сж вземали два коня и една крава, за които притежава интелепски билети. Слѣдъ като взели отъ жена му *Мария Анастасова* 1600 лева и едно агне, ги освободили. Имали намѣрение да взематъ и други добитѣци, за което си взели бѣлѣжка, но още не сж сторили това.

Куртбунарската околия.

Въ с. Гюлеркой ромжискиятъ учителъ продължава да събира дѣцата на обучение, макаръ, че тамъ българскиятъ учителъ е привършилъ редовно учебната година. Той прѣвърявалъ дѣцата по списъкъ и на родителитъ на отсъствуващото дѣте налагалъ глоби отъ 300 до 1000 л. Така е успѣлъ да събере отъ 40 дѣца 22.000 л. Вънъ отъ това, дѣцата умнилено се биятъ толкова много отъ чуждия на тѣхъ учителъ, че никое не смѣе да отиде въ училището, а така, разбира се, повече глоби ще има. Този възпитателъ е искалъ дѣцата да знаятъ ромжиски и затова тѣ жестоко ги наказва.

На 22 юни дѣцата на двамата братя Ж. и Г. Константинови сж толкова бити, че отишли дома си съ пукнати глави. Когато ромжискиятъ учителъ отсъствува, остава за свой замѣстникъ горския стражаръ, който отивалъ при дѣцата съ пушка и съ нея още повече ги изплашвалъ. Ролителитъ имъ не могатъ да понесатъ повече това. Дѣцата имъ, изплашени, боledуватъ, отъ друга страна, глоби се налагатъ, каквито нийдѣ въ свѣта нѣма. Учебнитъ занятия цѣли да се прѣкратятъ къмъ срѣдата на м. ав-

густъ. Въ това село всѣки денъ сжщиятъ стражаръ затвара добитѣка съ откупъ го освобождава. Учителъ и горскиятъ, сдружени, натрупали една сума отъ 60.000 лева.

С. Карааджъ. Горскиятъ стражаръ доялѣло на Кою Еневъ, и вмѣсто не извиква слугата му Карани Халимовъ почналъ да го бие. При нанисане боя счупилъ си пушката и слѣдъ арестува господаря му, за да се заплати пушката. Слѣдъ като се броили 100 за пушката, господаря освобождава а слугата му е на смъртно легло.

Сжщиятъ горски изпратилъ по бота Михаилъ Ивановъ, Георги Ганчевъ, Стоянъ Кумановъ и Георги Жековъ слѣдъ това ги срѣща на пѣтя и иска открити листове. Понеже нѣма такива, то той имъ наниса побой и взелъ по единъ хлѣбъ, на Михаилъ Ивановъ едно ере, на Георги Ганчевъ свинче и 20 л., отъ Стоянъ Кумановъ 60 л. и отъ Георги Жековъ едно е

С. Саранебе. Прѣзъ м. май е арестуванъ Димитръ Кузмановъ 22-годишенъ изпратенъ войникъ въ ромжиската армия.

С. Улуклий. Ромжнитъ рѣшили всѣбудно българско да се прѣмахне, затъ почнали прѣслѣждане и срѣщу 17-днешния Иванъ Димитровъ. Арестува го прѣзъ м. май, били го и полумъртвъ обкованъ въ вериги го откарвали въ гр. Добричъ. Тамъ го освобождаватъ по лична доказателства. Но тѣ не искали да търпятъ въ селото; поискали му паръ, но понеже не може да ги брой, прѣнуждава се да избѣга въ България.

На прѣслѣдания жителъ отъ село Димитръ Йордановъ, който не жалъ да живѣе тамъ, за да му мѣстятъ, почнали да малтретиратъ на му. На нея не позволяватъ да си взема слуга, нито пѣкъ се допушта роднина да ѝ помага. Горскиятъ стражаръ заплашва съ смъртъ, който живѣе въ нейния дворъ. Така тя не може отиде нийдѣ и полската ѝ работа е оставена съвършено. Вънъ отъ това, е лишена отъ всѣкакви дажди по прѣдоставленieto.

Дончо Доневъ е арестуванъ още 8 априлъ. Обвиненъ е, че ужъ подпогалъ българската армия при настѣпването ѝ. Каранъ отъ секция на секция и битъ най-безчовѣчно, злѣ болени откарванъ въ Добричъ. Тамъ го прѣслѣждали и по липса на обвинение освободенъ, като му взели намиращи се въ него 40 л. Тамъ, казва, имаше много хора като менъ и, по ржчка на прокурора, при освобождението имъ взематъ всичкитъ пари. Почна слѣдъ завръщането ни въ село нане да ме прѣслѣдватъ и бѣхъ принуденъ да избѣгамъ. Бихъ далъ исканитъ ми да ме оставятъ, но зная, че всѣка мица трѣбва да давамъ, тѣй както ватъ много останали тамъ мои съседи.

На 22 юни биволарътъ на това село Петъръ Пеневъ Алевъ бива хвананъ отъ горски стражаръ въ гората, връзъ му рцѣтѣ и краката и го бие съ пушката си. Цѣлото му тѣло е напѣстрено съ рани отъ цѣвата на пушката, като е билъ и мушквалъ. Оставилъ го полумъртвъ въ гората. Селянитъ намѣрили въ несъзнание. Сега е смъртно легло. Той е билъ битъ, защото се противопоставилъ на горския стражаръ да затвори добитѣка въ капана да вземе пари отъ селянитъ.

На 21 юни говедарчето на сжщото село Бенчо Пенчевъ е битъ отъ тоя горски стражаръ, защото и то почнало вика за помощъ, когато горскиятъ стражаръ да вземе пари отъ селянитъ.

Данѣка за паша въ с. Улуклий събранъ два пѣти, сега събиратъ трѣ пѣти — това било законно, а първи два незаконни, тѣй казвалъ горскиятъ стражаръ отъ с. Каликалъ. (Извъникъ „Добруджанско Слово“.)

Положението.

До тоя момент за онова, което се подготвя в Париж за смятка на България, ние се информираме от съобщенията на чуждите вестници и от жъстите телеграми на съглашенските телеграфни агенции.

Конкретни съобщения за мирния договор с България ни даде едва вчера една телеграма от Малта, според която, комисията за новите държави е получила инструкции да редактира проекто-договора с България. Защо тази работа е поверена на комисията за новите държави, не е ясно. Може би в договора с България ще се предвиди създаването на някоя нова държавна организация на Балканите. Последното предположение е допустимо в връзка с съобщеното в сжидата малтенска телеграма, че се предвижда намаление на сегашната територия на България. Може би се касае за създаването на една автономна Македония, в състава на която ще влезат някоя от южните територии на България.

Една букурещка телеграма съобщава, че ромжните, след като са отблъснали атаката на унгарските болшевики, сами са минали в настъпление в съгласие с унгарското контра-революционно правителство.

За действията против руските болшевики съобщенията са противоречиви.

Успехи срещу руските болшевики отблъскват литовците, които при Двинск са им нанесли голямо поражение и взели 40,000 пленници. Във всички случаи, може да се констатира от засилването на операциите, че съглашението е ръшило да ликвидира с болшевишката опасност до настъпването на зимата.

Анкета за злоупотреблението в сѣверна Добруджа.

„Универсул“ от 22 юли съобщава, че в Кюстенджанския окръг се прави една строга анкета върху ред злоупотребления, извършени от административни чиновници.

Злоупотребленията се вършеха от отдавна прѣд очите на всички, без да могат да се вземат нужните мѣрки против тѣзи, които, като злоупотребяваха с своето положение, тероризираха българското и турско население за да се обогатяват по нечестни пѣтища.

Анкетата се водѣла с голяма тайна и резултатът още не бил извѣстен, но, прибавя „Универсул“:

„Фактът сигурен е, обаче, че тежки обвинения се правят против г. Крисенги, началник на кюстенджанската околия (въ нея влизат, между другото, няколко български голѣми имѣния и няколко български села) и против г. Бика, секретар, които, след завръщането на нашите власти, ползувайки се от положението си, са

ставяли на сила българите и турците да им продават на смѣшени цѣни коне, добитък, кола, автомобили, с които послѣ са спекулирали, по причина на голѣмата липса на добитък и прѣвозни сѣдства“.

Ние сме доволни, че най-послѣ са взети мѣрки да се тури малко редъ в единъ непоносимъ режимъ, против който, въ защита на добруджанското население, ние толкова пѣти сме протѣстирали. Околийските началници и тѣхните органи, и специално обвиненият днесъ Крисенги, са истински сатрапи въ своите райони и, под прѣдлогъ, че прѣследватъ ония, които са били „въ услуга на неприятеля“, обогатяваха се за смятка на беззащитното българско и турско население. Тѣхното отстранение и наказание ще направи малко по-носенъ живота на нашите сънародници тамъ.

А ромжиският печатъ, който по-нѣкога говори, че ние сме прѣдизвикали, нека ратува за въвеждането на истински редъ и законностъ въ Добруджа, за прѣмахване на безправията и злоупотребитѣ на властѣта, та да нѣмаме случаи да се, занимаваме с ромжиския режимъ въ Добруджа, до когато му бѣде писано да се подвизава тамъ.

По поводъ на сжидата анкета намираме съобщено и въ в. „Избѣнда“ отъ 24 юли, който потвърждава дадените сѣдѣния, като, между другото, казва, какво провиненията се обвиняватъ, че „следъ завръщането на ромжискиѣ власти, като се ползували отъ полжението си, тероризирали българското и турско население, и ги заставяли да имъ продаватъ за нищожни цѣни коне, говеда, кола, автомобили и послѣ ги спекулирали съ високи цѣни“.

Ромжно-българското приятелство.

Редактираниятъ отъ г. Н. Д. Коча ромжиски ежедневникъ „Кемаря“ пише следущето въ статия, озаглавена „Ние и българите“:

„Ако не по подбуждения отъ правителството, но въ всѣки случай с неговото прѣдварително знание, една ромжиска „политическа личностъ“ съобщи на вѣстникъ „Избѣнда“ крайно важните изявления на г. Тодоровъ, първиятъ български министъръ.“

Бързината, съ която официозитѣ „Винторулъ“ и „Ендепанданъ“ изтънаха изявленията за симпатия на г. Тодоровъ по отношение на насъ, коментариите на либералната преса, въобще благоприятни за едно ромжно-българско сближение, при всичката резерва наложена отъ обстоятелствата и особно отъ тайната дипломация на г. Братияну, не доказаватъ (цензурирано 2 реда) проблемата на нашите отношения съ царството отъкъдъ Дунава започва да прѣминава отъ теоритическата областъ въ тая на практичнитѣ осъществления. (Цензура 5 реда).

Не ще разниковаме намѣренията на ромжиското правителство, нито ще търсимъ да оправимъ обръканите нишки на ромжиската дипломация. Не ще се запитваме, дали послѣдниятъ обръкъ въ направлението на нашата външна политика е искрено обмисленъ и окончателенъ, или е само една маневра, единъ шантажъ противъ „великитѣ“. Нѣма да подчертаемъ нито позива на г. Тодоровъ къмъ единъ „широкъ и щедръ жестъ на Ромжия“, нито категоричната декларация на либералните официози, че не допускатъ никакво накръняване на нашите граници въ полза на България. Знаемъ добръ, че всичките дипломатически разнивания, задкулисни игри и перспективи са изключително отъ областта на тайните кабинети отъ София и Букурещъ, и че истинското ромжно-българско приятелство не ще се основе никога, освѣнъ върху свободната воля и добръ разбрана интересъ на двата дунавски народа, а не върху задкулисни комбинации и неизправната мръжа отъ дипломатически нишки на тайната дипломация.

Безброй пѣти отъ появяването на „Кемаря“ до сега се опитвахме да посочимъ, кои са тѣзи общи интереси и желания. Цензурата винаги ни попрѣчи да говоримъ. Днесъ, обаче, когато самитѣ правителствени вѣстници правятъ

явни алюзии за възможността на едно ромжно-българско приятелство, ние имаме право да кажемъ, категорично, въ различіе отъ това, което мисли г. Тодоровъ и отъ което му отговарятъ официозитѣ на ромжиското правителство, че както нашите правителства, така и правителствата отъ София са направили голѣми и грѣшки (цензурирана дума) грѣшки въ миналото, че отговорността за враждебното положение днесъ и (цензуриранъ редъ) пада върху двѣтѣ управляващи класа (цензурирано 16 реда).

И съ едно условие още. Това приятелство да не бѣде никога единъ буржуазенъ съюзъ противъ сръбския народъ.

Кюстенджанскиятъ фарсъ — нарѣчелъ конгресъ.

Автори и актьори.

Отъ няколко вѣстника, които получихме съ дата отъ 22, 23, 24 и 25 того, едва въ в. „Избѣнда“ намираме едно постоно описание на „голѣмия конгресъ“.

Конгресътъ билъ прѣдседателствуванъ отъ Д-ръ Темо, който на турски езикъ посочилъ цѣлѣта на тоя „грандиозенъ конгресъ“ — „началото на една безусловна борба, започната отъ мюсюлманитѣ, за да остане Кадрилатера на велика Ромжия.“

Г-нъ Д-ръ Темо, албанецъ, редомъ отъ Турция, който е младотурчинъ и който бѣше партизанинъ до г. Таке Ионеску, за да бѣде околийски лѣкаръ въ Меджидие, не щѣше ли да направи по-добръ да поразправи на своите слушатели, какво е изтеглилъ въ Молдова прѣзъ врѣме на войната, глѣто е билъ интерниранъ отъ ромжнитѣ? Или въ аудиторията е имало толкова много бивши интернирани, че това се е счело отъ г. доктора за излишно и неинтересно? Горкиятъ г. Темо, въ каква тѣжна роля трѣба да го видимъ него, който не мислѣхме, че ще се унизи до такъвъ компромисъ, само за да запази своето мѣсто.

Говорилъ единъ г-нъ Махмудъ Челеби отъ Кюстенджа, единъ декласиранъ човѣкъ безъ професия и безъ достоинство. Той направилъ сравнение между „цивилизования начинъ, по който ромжнитѣ се отнесли съ турцитѣ, и варварския начинъ, по който се отнесли българите съ турцитѣ“. Самъ Мамутъ е татаринъ и понеже това, което той говорилъ, е било много далечъ отъ истината, счелъ за нужно да произнесе рѣчѣта си на ромжиски езикъ. И добръ е направилъ, за да мисли аудиторията, че е говорилъ противното. Иначе, тя, може би, би възнегодувала. Тоя господинъ сжшо така осъдилъ поведението на добруджанските делегати, мюсюлмани, които, безъ да бждатъ упълномощени, са посочили въ българския парламентъ, че турцитѣ отъ Кадрилатера държатъ да се присъединятъ къмъ България. А кой ли е упълномощилъ пѣкъ г. Мамутъ да се възмущава и да осъжда — префекта ли или тайната полиция?

Прочело се следъ това една резолюция и се гласували телеграми до г. Клемансо и Братияну. Съ това се свършилъ „грандиозниятъ“ фарсъ. Присъствуващитѣ, начело съ ромжиски знамена, ходили при окръжния управител, при френското коменданство и при щаба на ромжиския V корпусъ. Отъ ромжиския генералъ поискали да се застъпи прѣдъ ромжиското правителство да прати въ южна Добруджа ромжиска войска.

Избрана била една селмочленна делегация, която да замине за Букурещъ и се прѣдстави на ромжиското правителство и да поиска прашането на една турска делегация въ Парижъ, да иска присъединението на Кадрилатера къмъ Ромжия.

Всичко е било скроено за да се пратятъ телеграмитѣ и делегацията. Не се казва отъ гдѣ са били „делегатитѣ“ на събранието, нито колко са били на брой. Крайните квартали на Кюстенджа, изглежда, че ще да са додали мнозинството „прѣдставители на Добруджа“. И на стражаритѣ са били раздадени фесове! Когато получимъ по-подробни сѣдѣния, ще се повърнемъ.

Мѣрки по отношение на новата реколта въ Добруджа.

Министерството на търговията, инд. и земледѣлието въ Ромжия е изпратило до всичките окръжни управители едно окръжно, съ което обяснява нѣкои отъ разпорѣданията на законна указъ отъ 18 юни, относително новата реколта.

Споредъ тия пояснения, цѣлѣта на турянето реколтата полъ възбрана е, да се осигури прѣхраната на населението и достатъчно сѣме за бждещитѣ посѣви. Прѣпродаването и залагането на реколтата, слѣдователно, може да става свободно, само че трѣба да се увѣдоми съответната властъ, за да не бѣде укрита реколтата.

Отъ излишното специалните комисии за прѣхрана на населението отъ окръга ще закупуватъ, като заплащатъ веднага купеното. Когато нуждитѣ на окръга бждатъ удовлетворени, ще може да се закупува отъ комисията по прѣхраната за други нуждащи се окръзи, но сръщу немедлено заплащане. Реквизиранята, било отъ страна на войската, било отъ всѣка друга властъ, са изрично и строго забранени. Всѣко изземване трѣба да става сръщу заплащане въ брой и по нормираниятъ отъ държавата цѣни. Окръжното увѣрва, че всичкото количество, което е необходимо за прѣхрана и за сѣме, не ще бѣде засегнато.

Дано тия разпорѣдби не се изгубятъ по пощата, на пѣтъ за Добруджа.

Това окръжно е помѣстено въ ромжиските вѣстници отъ 22 юли. Вѣстникитѣ, обаче, отъ 24 и 25 съобщаватъ, че министерскиятъ съветъ рѣшилъ да вдигне въобще всѣка възбрана върху хранитѣ, като търговията съ храни бѣде обявена за свободна. Консумацията на хлѣба ще бѣде свободна, но по фурнитѣ ще се продава сръщу купони. Добрата реколта позволява да се увеличи дажбата и почти да се прѣмахнатъ ограниченията.

Изъ ромжиския печатъ.

„Винторулъ“ въ бюлетина си

Идущата седмица ще се знаятъ условията за мира съ България. Въ мира съ България ще има да си кажемъ думата, както ще има да си кажемъ и по мира съ Австрия.

„Дачия“ съобщава, че ромжиската черква въ София, прѣвърната прѣзъ врѣме на войната въ католическа капела, още не била отворена; вѣстникътъ подканва правителството да направи постъпки, особно сега, когато България прѣслѣдва едно сближение съ Ромжия, за отваряне на черквата, като посочва, че направениятъ отъ гърцитѣ постъпки са били успѣшни за „освобождаване на конфискуваните имъ отъ България черкви“.

Воениятъ сжлъ на ромжиските войски въ Трансилвания се занимава съ дѣлото на професора Апати, обвиненъ, че организиралъ съпротивление на унгарскитѣ войски. Следъ това дѣло сжлътъ ималъ да разглежда още много други важни дѣла за бунтъ и агитации, между които бунта отъ Барагъ съ 300 обвинени, бунта на стачниците отъ Кужъ съ 200 обвинени; дѣлогъ на унгарскитѣ желѣзничари съ 100 обвинени и много други.

Потайните пътища на ромжиската политика

Неотдавна един виден член на либералната партия, бивш и може би бъдещ министър, г. В. Г. Марциунъ, за да изрази недоволството на либералите загдето Съглашението иска да даде на Сърбия една част от Банатъ, обещана на Ромжия с договора от 17 август 1916, отправи едно публично писмо до Бетман-Холвегъ,

Сега другъ също толкова близък до г. Братияну п. инвтрженик на либералната партия, г. Д-ръ Сионъ, университетски професор по медицина и бивш шеф на общественото здраве, помислява въ „Винторулъ“, правителственият официозъ, една статия, гдето, под формата на нѣкакъв алегоричен разказъ, се говори за сжда надъ кайзера,

Тя излезе на хора интимни на г. Братияну не сж никакъ случайни, а сж умислено поставени жалони на една „далновидна“, за да не кажемъ друго, яче, политика. Интервюто на г. Маргилломанъ, което помѣстихме въ нашия прѣдидущъ брой, ни дава вече правото да направимъ това заключение. Оставаше на г. Маргилломанъ въ окупирания отъ германцитъ Букурещъ, натоварването му съ специални мисии и по-късно внушаването му да състави кабинетъ, сж факти, които по-рано, когато това не бѣше удобно, се отричаха най-категорично, и за лице само, либералната преса на хиляди вариации наричаше Маргилломана прѣдатель и човѣкъ на германцитъ. Той бѣше запасниятъ пионъ, който въ даденъ моментъ може да изиграе рѣшаваща роля, защото въ миналото му имаше моменти на най-отявлень „бощофиллизмъ“.

Чрѣзъ своитъ хора, като Марциунъ, Д-ръ Сионъ и др., сега г. Братияну си поставя мостове, които да осигурятъ на неговата политика по-голяма еластичностъ.

Потайните пътища на ромжиската политика сж любопитни.

И. С. К.

Ромжиската толерантностъ. Господици — „революционерки“.

Въ Клуку, Трансилвания, ромжискитъ военни патрули арестували 40 госпожици унгарки, загдето въ празничень денъ се облѣкли въ унгарски народень костюмъ „по единъ прѣдизвикателень начинъ“, като така съчетавали цвѣтоветъ на облѣклото, што се получавалъ унгарскиятъ трикульоръ. Това било сметено за, демонстрация противъ идеята за ромжиска държава и военниятъ комендантъ заповѣдалъ арестуването на опаснитъ госпожици.

Това е едно отъ доказателствата на ромжиската толерантностъ по отношение на меншествата.

Искайте отъ вѣстникъ „Добруджа“

Сърджиларската

Пис.

40.

До почитаемата ред. на в. „Добруджа“.
Моля да се гласностъ въ колонитъ на в. „Добруджа“

На 14 того една ромжиска банда отъ около 30 души, нѣкон прѣоблѣчени въ мѣстни български носии изъ Тутраканско и Силистренско, а други — въ войнишка униформа (куртка и панталони ромжиски, а само шапка българска), обсадили с. Сърджиларъ. Поставили постове край селото, заели пътищата и не позволявали никому да излиза вънъ отъ селото. Главатарътъ на бандата — единъ тутракански алахъ, съ още 5 души главорѣзи, вторжени съ кжси гарабинки-пушки, влѣзли въ селото и почнали да стрѣлятъ. Хората въ селото се разтревожили и всѣки тичалъ боязливо да узнае причината на тази внезапна стрѣлба. Като се узнало за присъствието на бандата въ селото, настѣпила пълна паника. Писнали дѣцата, заплакали женитъ — всичко живо въ селото, кой както може, се отправило къмъ краищата на селото да търси спасение въ гората, която обкржжава посѣднѣното. Подплашенитъ вжтръ въ селото сърджиларци, бѣгайки къмъ гората, се натъкнали на засадата, поставена край селото. Паниката-суматохата на сърджиларци, слѣдъ схващането на обсадното положение, е била сърце-раздирателна; майкитъ като луди тичали изъ улицитъ и всѣка питала за дѣцата си, момитъ кжсали коситъ си, плачели и търсели безопасно мѣсто за своята честъ!

Бандата успѣла да събере всички нещастни сърджиларци на купъ, затворила ги въ дома на Иванъ Христовъ и започнала своята звѣрщина. Писнитъ на майкитъ и дѣцата сж били неопи-суеми, като гледали, какъ немилостиво и звѣрски се биели тѣхнитъ бащи. Димитъръ Продановъ на 45 год., заедно съ синъ му Проданъ Димитровъ на 17 год., били извлѣчени, прѣбѣти отъ бой, отъ домътъ имъ и откарани въ Асваткъой и отъ тамъ въ Сарсѣларъ, гдето момчето се поминало, вслѣдствие нанесения му побой. Димитъръ, баща му, въ несъзнание билъ хвърленъ въ една каруца и обкржженъ съ двама стражари откаранъ въ Силистра, за да довърши своя животъ безъ врѣме. А мнозина оставиха коститъ си въ Силистра!

Запрѣнитъ и бити младежи въ дома на Иванъ Христовъ сж били слѣднитъ: Димитъръ Ив. Кадиновъ на 26 год., който по една щастлива случайностъ, слѣдъ като миналъ прѣзъ пресата на звѣроветъ, съ сини меса, пукната на двѣ мѣста глава, сполучилъ да доде тукъ и да даде тѣхн. подробности; Костадинъ Пеневъ 30 г.; Коста Димитровъ — 28; Темелко Ивановъ — 32; Параскевъ Георгиевъ — 40; Симеонъ Стоиловъ — 41; Атанасъ Найденовъ — 32; Кост. Атанасовъ — 31; Найдень Нидѣлковъ — 42; Нидѣлко Найденовъ — 20; Киракъ Атанасовъ — 35; Георги Панайотовъ — 28; Георги Ивановъ — 30; Димитъръ Георгиевъ — 25; Иванъ Димитровъ — 40; Милошъ Стоиловъ — 42; Иванъ Атанасовъ — 30; Мария Г. Чунгова — 32; Ивана Атанасова — 40; Мария Георгиева — 30 и Ивана Темелкова — 29. Всички тѣзи нещастници по единичката вина, че носятъ името български, сж смазани отъ бой. Задаванитъ имъ отъ инквизиторитъ въпроси били за всички едни и сжици: Комититъ (български), които идватъ тукъ, защо не съобщавате? Защо имъ давате хлѣбъ и подслонъ? Защо ходите въ България? и пр. Слѣдъ като нанесли силенъ смъртоносень побой на всички запрѣни, пуснали ги на „свобода“, кой съ счупена рѣка, кой съ пукната глава, а всички съ насинѣли меса, да търсятъ лѣкъ за възстановяване на здравето си и „прибиране“ на рекотата.

Когато това ставало съ всички затворени въ дома на Иванъ Христовъ, нѣколко отъ глутницата, минавайки прѣзъ градинитъ на селото, забѣлзватъ Филипъ Ивановъ на 70 год. старецъ, който успѣлъ да мине кордона и се скрие въ единъ буренакъ. Безъ всѣ

какво стѣснение, че това е човѣкъ, единъ отъ „Геронитъ“ дигва пушката и го застрѣлява. Спущатъ се всичкитъ върху „дѣла“ и го насичатъ на кжсове. Това станало така бързо, че Мария Иванова, която чула отъ кжщата си, гдето била се скрила, гърмежа, не можала да разбере, но като заминали „ловджикитъ“, тя отърчала и какво да види! Месата на дѣло Филипа разкжсани, сѣкашъ отъ глутница вѣлци.

Останкитъ на стареца били събрани, слѣдъ като си заминали „културнитъ“ еничери и кжрджалии.

К. Симеоновъ.

ХРОНИКА

Редакцията и администрацията на в. „Добруджа“ се прѣмѣсти на ул. „Левски“ № 16, телефонъ № 166. Всички писма, ръкописи и пари да се изпращатъ на адресъ: Редакция в. „Добруджа“ ул. „Левски“ № 16.

Ромжия мобилизира добруджанци. Въ Сръбно-Чамурлийската община всички записани отъ по-рано данѣчни отъ 22 до 46-годишна възраст сж били търсени отъ ромжискитъ жандарми, съ цѣль да ги откаратъ за войници. Единъ отъ тѣхъ сж се откупили, а другъ забѣгнали въ България. По причина на това сж дошли въ Коркутъ Руси Мариновъ, 44 год., отъ с. Кириджи, Вѣлчо Ганчевъ, 43 год., отъ с. М. Чамурлий и Драганъ Георгиевъ, 45 год., отъ с. Кара-Суларъ.

Охраната на ромжиската граница. Съгласно една заповѣдъ на ромжиското военно министерство отъ 20 юни н. г., всички жандармейски постове по границата патрулиратъ при движение: отъ 8 часа сутр. до 8 часа вечерта къмъ сѣверъ, а отъ 8 часа веч. до 8 часа сутринта къмъ югъ.

Добруджанската ученическа дружба въ гр. Варна на 16 юли вечерта устрои въ лѣтния театръ въ Приморската градина, въ полза на бѣжанцитъ отъ Добруджа, музикална вечеръ, при добръ подбрана програма и съ благо-склонното участие на г-ца Добрева, г. г. Х. Кираковъ и А. Найденовъ. Номерата бѣха изпълнени добръ и особено от-лично бѣ изпълнена ржченицата. На края на забавата се прѣдстави сценка изъ живота въ Добруджа съ балетъ, изпълнена много добръ, която извика сълзи у мнозина отъ зрителитъ. Прѣзъ врѣме на антрактитъ свири оркестра на варненската опера дружба. Забавата бѣ доста добръ посѣтена.

Какво струва въ Добруджа четенето на български вѣстници. На 17 юли н. г. четирма жандарми отъ Прѣселенската община отиватъ въ с. Йонущуларъ въ дома на Андрей Коевъ. Арестуватъ го съ сина му и най-безчовѣчно ги били. Причината за това е, че били чели български вѣстници. Него денъ, както и на другия, домътъ на Андрей Коевъ бива обискранъ. На 18 юли арестуванитъ сж били откарани въ Добричъ и каква е участъта на тия нещастници, не се знае.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Посрѣщането на българската делегация въ Парижъ.

Парижъ, 28 юли. Българската делегация пристигна тукъ въ сжбота сутринта. Посрѣщането на гарата бѣше много любезно. Подполковникъ Анри се качи на вагона на прѣдседателя на делегацията, за да се прѣдстави и въведе аташирантъ отъ другитъ чужди мисии: английскитъ полковникъ Листеръ, италианскитъ полковникъ Касати, капитанъ Ла Першъ, поручикъ Буржоа и поручикъ Монако. Прѣдседателтъ на делегацията слѣзе на перона съ своитъ колеги, пълномощници. Тукъ станаха нови прѣдставявания.

На излизане отъ гарата, прѣдседателтъ изказа на полковникъ Анри своя-

та дълбока признателностъ за любезното гостоприемство отъ страна на велика и благородна Франция, бгечество на свободата, справедливостта, и човѣколюбието; той благодари сжщо и на прѣдставителъ на главното секретарство на конференцията г. Портне. Французкитъ, английски и италиански офицери и членоветъ на българската делегация минаха прѣзъ Парижъ съ военни автомобили прѣзъ площада Конкордъ, Шанъ-Елизе, Булонския лѣсъ, за да отилятъ въ замъка Мадридъ въ Нюои, избранъ за мѣстопрѣбиване на българската делегация. Въ недѣля нѣкои отъ делегатитъ присѣтствуваха на службата на руската църква въ Парижъ. Поведението на французкото общество по отношение на българската делегация е спокойно и коректно.

Въпросътъ за Добруджа на Конференцията.

Лионъ, 30 юли. (Радиотелеграма) Върховниятъ свѣтъ на съюзницитъ се събра въ вторникъ слѣдъ обѣдъ. На дневень редъ бѣше проучването на висящитъ още рѣшения по мира съ България.

По този поводъ в. „Танъ“ пише: „Обнародванитъ до сега свѣдѣния по опрѣдѣлянето на българскитъ граници не изглеждатъ да иматъ окончателень характеръ. Особено що се отнася до добруджанския въпросъ, сегашната тенденция, както изглежда, е да се оставятъ Ромжия и България сами, съ прѣки прѣговори, да разрѣшатъ този спорень въпросъ.“

Договорътъ съ Австрия.

Лионъ, 30 юли. Въ вторникъ слѣдъ обѣдъ се събраха слѣднитъ комисии: комисията натоварена да организира работитъ на комисията за обезщетенията; комисията за пристанищата; комисията за полскитъ работи; комисията натоварена да проучи политическитъ клаузи, които по искането на италианската делегация бѣха прибавени къмъ договора съ Австрия.

Белгийскитъ социалисти за договора.

Парижъ, 29 юли. (Радиотелеграма). Съобщава отъ Брюкселъ: Въ послѣдното си засѣдане главниятъ свѣтъ на белгийската работническа партия рѣши социалистическитъ депутати и сенатори да гласуватъ за приемането на договора за мира. Той удобри еднотушно, безъ единъ гласъ, начина, по който г. Вандервелдъ е изпълнилъ своята мисия въ конференцията на мира.

Франция купува американски стоки.

Парижъ, 29 юли. В. „Чикаго Трибюнъ“ съобщава, че французкото правителство е рѣшило да купи американски запаси отъ разни стоки. Споредъ вѣстника, стойността на тѣзи запаси ще възлаза на 5 милиарда. Обаче, цѣната не е още опрѣдѣлена и е прѣдметъ на прѣговори. Запаситъ на американската армия, казва по този поводъ в. „Енформасионъ“, прѣдставляватъ днесъ огромно количество най-различни артикули, храни, облѣкло и инструменти. Ето най-важитъ стоки, които скоро ще бждатъ пуснати на французкия пазаръ: транспортни сръдства — локомотиви, фургоны, вагони, болнични влакове, около 50,000 камиона и 50,000 обикновени автомобили; продоволствие — консервирано месо и зеленчукъ, дървенъ материалъ, конденсирано млѣко, шоколадъ, захаръ, сладка и сиропи; облѣкло: покривки, обуца, чорапи, долни дрехи; земеделѣчески орждия — плугове, парни плугове, хамути, други градинарски и земеделѣчески уреди; разни пишущи машини, книжа, карти, книги, канцеларски потребности. Макаръ и да не се съобщава още официално покупната цѣна на тѣзи запаси, твърди се, че тя не достига 300 милиона долара, сума, която, споредъ официални документи, прѣдставлява стойността на намиращитъ се сега въ Франция американски запаси. Тѣзи запаси ще бждатъ ликвидирани на сжщитъ цѣни, както французкитъ запаси, на търгъ съ право на прѣдимство, което ще се даде на държавнитъ учрѣждения, на учрѣжденията за възстановяване освободенитъ области и кооперациитъ.